

פטרונות חכנוניים-עיצוביים לאתר המחצבה בבאר שבע, בהנחיית אדריכל יוסי פרידמן

מעורבות כערך עליון

את תפקידה המהותי רואה יעקובי-וולק בטיפוח כל אחד ואחד מהסטודנטים. "כמתכנת אני רואה את תפקידו לעשות אותם אנשים יותר טובים - עוד לפני מעצבים יותר טובים. בעיני זה קשור אחד לשני. כאנשים טובים, הם יהיו מעצבים פי אלף יותר טובים - כי הם יבינו וירגישו אנשים אחרים, יבינו באמת עבור מי הם עושים".

למימוש החזון, אף הקימה יעקובי-וולק את ה"צבא" המתאים - "קליניקת המעצבים". גוף סטודנטיאלי היוזם, בעידודה, פרויקטים חברתיים קהילתיים, במתנ"סים וכדומה, תוך מאמץ להיות ולפתור חסכים עיצוביים, ולהביא פתרונות ראויים למען אוכלוסיות קשות-יום, שבניגון יצולו שואה, קשישים, בעלי מוגבלויות, נער בסיכון: דירות שאינן מתפקדות היטב, חללים ציבוריים בלתי שמישים. בקליניקה מופעל גם פרויקט ה"ספיד דוין" - בו מנוהלים אנשי מקצוע מבחון, אדריכלים ומהנדסים, להעניק ייעוץ מקצועי בחינם לשכונות שיד תושביו אינה משגת. "אנחנו לא רואים את התפקיד של האקדמיה כמסוד

מה עוד השתנה בעיצוב בן ימינו?
"העיצוב עבר כמה מהפכות. מהפכה נוספת היא ההסתכלות דרך הבן-אדם. אם פעם התייחסו במנותק, רק לעניינים האסתטיים, כיום המגמה שונה: להסתכל על האדם, על הממשקים, הרצונות וההתנהגויות שלו, למפות אותם, ודרך זה - להביא חדשנות. אנשים לא תמיד יודעים מה הם צריכים באמת, חלק מהעניין זה להמציא את הצורך בעבורם. מי ידע, למשל, שאנחנו צריכים את האיפון? והנה, מרגע שהומצא - ממש אי אפשר בלעדיו".

איך באה לידי ביטוי ההסתכלות החדשה הזו על המעצב על האדם?
"היא באה ממיפוי אתנוגרפי, כלומר, להסתכל על ההתנהגות, לראות אותה, להקשיב ולפתח אמפתיה אליו, לרצונותיו ואפילו לחלומותיו. יכול להיות שדרך חלום פתאום מגיע איזה רעיון מאוד פרקטי וחשוב. אנחנו מלמדים שיטות עבודה, כמו שיטת design thinking (חשיבה עיצובית), שממש עושה זאת לפי שלבים: כיצד לראות את האדם, לפתח אמפתיה בכדי להבין את צרכיו. אלו שיטות רב-תחומיות, אשר משלבות פסיכולוגיה התנהגותית".

פרויקט חכנון גנים מונגשים בירושלים. הסטודנטית שרונה שמונים בהנחיית האדריכלית טלי כהן אנדרסון

עיצוב מכליל - בעבור פגועי חושים. את העובדות, לדוגמה - גופיות חישה, המחליפה מקל נחייה של עיוורים. "זה נחשב כפנטזי, העבודה נעשתה בשיתוף פעולה עם אדם עיוור, שטען שמפריע לו שמזהים אותו במרחב עם מקל, כי זה מסכן אותו כבעל נכות. בנופיה ישנם חיישנים שמזהים חפצים שונים בדרכו ומנחים את הגוף לאן לפנות".

פלטפורמות ליוזמות, מקומות שיאפשרו חשיבה יצירתית פתוחה ופורה ועם קליינטים אמיתיים. כמובן, אם אתה מוציא סטודנטים אחרי תואר ראשון שאין להם חשיבה יזומית - לא יהיה להם מה לעשות בעולם המורכב שמחכה להם בחוץ".
אחת הפלטפורמות המרכזיות הינה פרויקט הגמר בשנת הלימודים הרביעית. בשנה שעברה, למשל, נשואו היה